

Medborgarmöte

Frinnaryd 2025

Deltagande: Beata Allen, Mikael Fornander, Michael Wirestam, Carina Nohrs, Mattias Isaksson, Sonja Michanek, kommunpolis Mikael Sjöbrink och 32 medborgare från Frinnaryd.

Beata och Mikael hälsar välkomna.

Kommunpolis

Mikael Sjöbrink berättar om lite om polisens närvaro på högländet och om vad som händer lokalt. Bedrägerier är ett stort problem som särskilt drabbar äldre och där tillvägagångssätten varierar. Mikael påtalar att man inte bör bjuda in till att bli övertalad och inte svara på okända/misstänkta nummer. Det finns kriminella nätverk som begår dessa brott.

Grannsamverkan finns i Frinnaryd, men uppslutningen är dålig. Kommunpolisen arbetar med att se över detta och den som står som kontaktperson i Frinnaryd kommer få ett samtal om detta. Det finns en ny app för Grannsamverkan där polisen går ut med information. Inbrott bedrivs av internationella ligor, där efterfrågar polisen särskilt tips om främmande bilar som cirkulerar. De hyr ofta stugor i ett par veckor eftersom de behöver en bas att utgå från.

Någon vill ha lite fler hastighetskoller, erbjudande om kaffe och bullar kvarstår. Mikael menar att det är ett problem och att de är ute och mäter hastigheter. Mattias flikar in att det kommer sättas upp en hastighetsmätare på genomfartsleden. Någon frågar om användandet av varselvästar och Mikael påtalar att polisen alltid ska ha det när de jobbar i vägområdet.

Vad gör polisen gällande AI när brott begås med hjälp av det? Det är svårt, men man kan be att få ringa upp och kontrollera att det verkligen är personen som ringer. Mikael påminner om att bank, polis eller sjukvård inte kommer ta kontakt på det sättet. Så länge bedragarna kan tjäna pengar på det sättet så kommer det att fortsätta.

Utemiljö

Sonja berättar om olika projekt gällande utemiljön. Kommunen har en liten peng årligen att plantera vårblommande lökar för, och i år kommer detta ske i Sunhult och Frinnaryd. I Frinnaryd är det tänkt att planteringen ska ske vid parken vid torget, i ett mönster som ska ta upp mönstret i plattsättningen på den hårdgjorda ytan. Medborgarna väljer att blanda den lila och rosa mixen. Någon undrar om man inte borde plantera fler lökar i den lilla planteringen i mitten. Sonja menar att det är en god idé, men att det lättast görs i samband med att perennerna i den planteringen och att det därför får vänta tills att den görs om.

Ett projekt som också berör Frinnaryds barn är att skolgården i Sunhult görs om för att få mindre hårdgjorda ytor och istället ersätta dessa med grönytor med träd och buskar. Vegetationen tillför välbehövlig skugga och förhöjer lekvärdena på gården. Projektet görs inom ramen för den ordinarie verksamheten och man vill testa gränserna för hur billigt vi kan anlägga genom samarbeten mellan olika avdelningar inom kommunen, men också genom samverkan med näringslivet. Projektet har sponsrats med gödsel från en lokal bonde och lökar från blomsteraffären. Sonja visar en bild av planteringsplan och målbild för den första etappen, förskolegården. Frågor kommer gällande vilka träd som planteras och Sonja anger att det är två olika sorters björkar, två olika näverhägggar, silverpärön och ett prydnadskörbär som barnen själva valt. Någon undrar om man inte kan ha fruktträd och Sonja svarar att det är möjligt, men att fruktträd kan medföra konflikter i vissa miljöer. Om fallfrukten blir liggande blir det mer skötsel och det kan också göra att det drar getingar vilket kan vara problem i en central park eller på en skolgård. Är det ett större grönområde kan man välja att vara på en annan plats om man är allergisk eller rädd för getingar. Någon påtalar att tennisbanan kan vara en bra fruktträdgård.

Någon undrar vad ett träd kostar och Sonja svarar att det beror på sort och storlek, men vanligt är mellan 1500 och 10 000 för de storlekar kommunen vanligtvis köper. På skolgården i Sunhult har de dyraste träden kostat ca 3500. Sonja berättar att man vill undersöka möjligheten att arbeta med mycket ungt material, kanske så smått som barrotsplanter. Någon säger att det kan finnas skogsägare som vill donera planter, och Sonja påtalar att kommunen skulle vara positiv till den typen av samarbete eftersom det är svårt att beställa så små kvantiteter. Någon undrar varför man inte bara kan gräva upp planter i skogen och svaret blir att det visst är möjligt men att när kommunen gjort detta så har det inte varit lyckat. Med tanke på det låga priset på en barrotsplanta så blir det oftast billigare att köpa planter.

På frågan om vad som händer på skolgården i Frinnaryd så berättar Mattias från tekniska avdelningen att man har kännedom om staketet och att man arbetar för att lösa den frågan men att det i dagsläget är ett försäkringsärendet. Gällande projektet med plantering på skolgårdarna så är förhoppningen att man ska kunna arbeta på ett liknande sätt som i Sunhult med flera av kommunens skolgårdar. Det måste dock göras en första utvärdering av projektet för att kommunen ska veta om man vill arbeta vidare på liknande sätt framöver.

Gällande torget så berättar Sonja att man tittat på ytan och att den bedöms kunna vara en lämplig yta för att återplantera. Detta måste i så fall göras som ett samarbetsprojekt mellan kommunen och föreningarna i Frinnaryd eftersom den största kostnaden för plantering är etableringsskötseln. Samhällsföreningen har efter mötet blivit kontaktade och erbjudna en möjlighet att diskutera vad detta i så fall skulle kunna innebära.

Skötsel och underhåll

Mattias tar vid och berättar att tekniska kommer se över planteringen på torget. Nytt för i år blir att julbelysning kommer tillkomma i Frinnaryd.

Det finns problem med gatljusen i Frinnaryd, och det problemet uppstod när det var töväger. Det beror på att vatten kom in på en punkt och orsakade kortslutning. Det ska vara löst nu, Mattias har fått kontakt med vattenfalls gatljusavdelning att få hjälp vid sådana problem som är svåra att söka fram. Man kan felanmäla på hemsidan, då kommer tekniska snabbt och försöker avhjälpa problemet.

Vindskyddet vid bron har tekniska tittat på, och det behöver repareras och flyttas. Deltagarna får frågan om var på ytan det bör placeras och ber samhällsföreningen att fundera på detta. Samhällsföreningen kontaktar Mattias gällande var vindskyddet placeras inom tre veckor. Någon undrar hur ofta gräsytan där ska klippas och det görs en gång per år ungefär.

Nere vid Svartån finns ett stråk. Det finns en bänk där nere, ytan brukar översvämmas och det är övervuxet med sly. Kan det göras iordning? Mattias svarar att hela ytan ska ses över och han tar med sig frågan. Det ligger skräp på botten. En spång till bryggan måste dit, det måste tas bort cykel/båt som ligger vid bryggan. Frågan om vad mer som ska göras för att öka trivselen. Kommunen har jobbat med området tidigare för att få till en förbättring, men åtgärderna har inte alltid lyckats. Kommunen har bland annat tagit fram en detaljplan för området i samband med att Trafikverket övervägde att göra om bron. Trafikverket valde dock att inte åtgärda bron och de bedöms i dagsläget som säkra varför de inte längre har för avsikt att bygga om den. Någon menar att kommunen ändå borde göra mer för att påverka Trafikverket i frågan. Men eftersom kommunens påverkan är begränsad så avvaktar kommunen för tillfället i frågan. Michael, är det korrekt? Vi har under senaste året arbetat med en våtmarkskonsult för att få ett bidrag till att kunna göra något med området, men det visade sig att området inte har rätt beskaffenhet.

En synpunkt är att linbanan behöver bytas ut samt att anslagstavlan saknar information från kommunen, nu är det affischering från ett parti. Kommunen kommer inte affischera på aktuell tavla, och det kan därför vara lämpligt att ta bort tavlan och även hänvisningen till tavlan på skylten uppe vid vägen. Någon frågar om inte skyltningen borde bli bättre och Beata och Michael berättar att det pågår ett arbete med att rusta Smålandsleden. Idag skyltar man inte lederna, utan man har information om lederna i mobilen.

På gamla tennisbanan så växer sly upp. Man undrar om det kan göras om till en hel gräsmatta. Mattias tar med sig frågan.

Samhällsföreningen undrar gällande julgran på torget om föreningen kan få hjälp med detta då man saknar egna maskiner för att sätta upp och ta ner den. Frågan har diskuterats på tekniska enheten, och man har landat i att flera byar sannolikt kommer vilja ha en gran. Man har tänkt att trivselbelysning blir ett sätt att göra något under vinterhalvåret till att börja med.

Någon vill att man reparerar Dackebrom. Bron har ett historiskt värde så man anser att kommunen bör titta på det igen. Ägarförhållandena är oklara, men det är ett 20-tal ägare inklusive Tranås kommun och Aneby kommun i en vägsamfällighet, vilket gör att det är komplicerat att ta sig an att frågan. Skylten och avspärrningarna vid bron är trasiga, och detta menar kommunen att man har ansvar för att se över.

Tekniska enheten har ny personal på väg in och istället för driftledare kommer de i framtiden ha ansvarsområden. Mattias kommer lyfta de frågor som kommit upp med den person som kommer få Frinnaryd som ansvarsområde.

Kollektivtrafik

Michael informerar om att länstrafiken kommer göra en ny upphandling inom kort. Kommunen vill, som många andra kommuner, ha en utökad kollektivtrafik. Det kommunen arbetar med just nu är linje 123, den som försvann, för att testa om resandet är tillräckligt för att linjen ska ha en stadigvarande trafik. Kommunen är väl medveten om att linje 160 är smärtsamt liten och att avgångarna inte räcker till. Idag används linjetrafiken till största del som skolskjuts.

65% av Länstrafiken är betald med skattemedel. Linjerna bär inte sig själva. Endast linje 1 och 2 i Jönköping gör detta.

Avfallshantering

Michael berättar att grunden till närsortering, som det numera heter, kommer i grunden från beslut i EU och syftar till att öka insamlingen av förpackningar för att kunna materialåtervinna dessa i högre grad. I en nationell jämförelse ligger Sverige någonstans i mellanskiktet och har en bit kvar för att kunna komma i nivå med de länder som lyckas bättre inom EU.

Frågan kring städning vid avfallsstationerna kommer upp eftersom det inte alltid ser så roligt ut. Det är en person som är ansvarig för att städa kring stationerna i samtliga tre kommuner i samarbetet. Det går att anmäla om det ser skräpigt ut. Mikael påminner om att det är de som nyttjar stationen som till stor del påverkar hur det ser ut. Det är lite olika i olika byar hur skräpigt det blir, så här är det viktigt att medborgarna själva tar ett ansvar. Ibland kan dock fåglar ställa till det med att dra ut avfall. Amaq har monterat gummilister för att förhindra att förpackningar blåser ut eller plockas ut av fåglar i behållarna för plast och papp. Tyvärr har de skurits sönder på flera ställen och Amaq kommer därför att prova med kedjor istället.

Varför måste man ha fler kärl och kommer det bli dyrare? Från och med 2027 är det krav på att samtliga förpackningar ska samlas in fastighetsnära. Grundtanken är att ersättningen för insamlat förpackningsmaterial ska möta kostnaden för tjänsten.

Varför har vi valt tre kärl istället för två? Fyrfack, som används när det är två kärl, kräver andra fordon vilket är mycket dyrare. Nackdelen är att man får fler kärl, men å andra sidan är kärnen mindre. Amaq avvaktar den skrivelse som lämnades in av mer än 100 kommuner under förra året. Där kräver de som står bakom skrivelsen att insamling av metall och glas utreds ytterligare. Aneby har ett tvåfackssystem inom samverkan med två fack per kärl där det första, mat- och restavfall finns ute sedan 2023 och det andra, plast och papp, kommer placeras ut under 2026.

Någon påtalar att Ydre har en annan modell. Den frågan kunde inte besvaras under mötet men Ydre har enligt Amaqs kännedom någon form av dispens då de ännu inte erbjuder insamling av matavfall som är ett krav från 2024.

Övriga frågor

Vid skolan finns två stora träd. Kommunen har tittat på träden. Vi kommer se över frågan igen när löven slagit ut.

Vattnet i Frinnaryd är hårt och man har hört att det tillkommit ett filter och märkt att vattnet är bättre men hemsidan är inte uppdaterad med ny hårdhetsgrad för vattnet. Hur har det gått med den frågan? Amaq återkopplar att avhärdningsfilter sedan en tid finns installerat i Frinnaryds vattenverk. Det har trimmats in under våren och kör nu i kontinuerlig drift. Amaq kommer lägga ut den senaste informationen på hemsidan inom kort.

Man har inte muddrat Svartån sen 70-talet. Det är inte en kommunal fråga utan det är ett vattenföretag som äger frågan. Bo Gustavsson berättar lite om vad som gäller och informerar om att det ska göras en mätning av botten för att man ska få en bild av läget. Eftersom kommunen är markägare menar Beata att när kommunen tillsammans med de andra markägarna får resultatet så kan kommunen gå ut med en nyhet kring detta.